

Olsztyn, 21 grudnia 2020 r.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

PS-II.431.1.6.2020

Pan Artur Romanowski
Dyrektor Miejskiego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Korszach
ul. A. Mickiewicza 13
11-430 Korsze

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 224), zwanej dalej „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Panu wystąpienie pokontrolne.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Korszach ul. Adama Mickiewicza 13, 11-430 Korsze; REGON: 004449866, NIP: 742-10-13-653

W okresie objętym kontrolą oraz w trakcie jej prowadzenia wykonywanie zadań nadzorował Pan Artur Romanowski – Dyrektor MOPS w Korszach zatrudniony na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony.

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny w składzie:

Hanna Matysiak – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – Oddział Zabezpieczenia Społecznego - jako przewodnicząca zespołu kontrolnego:

- legitymacja służbowa nr 93/2018 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie,
- imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nr FK-IV.0030.351.2020 z dnia 4 listopada 2020 roku do przeprowadzenia kontroli problemowej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Korszach.

Aneta Łapińska – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – Oddział Zabezpieczenia Społecznego:

- legitymacja służbowa nr 28/2019 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie,

- imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nr FK-IV.0030.352.2020 z dnia 4 listopada 2020 roku do przeprowadzenia kontroli problemowej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Korszach.

Kontrola problemowa w trybie zdalnym, tj. bez osobistej obecności kontrolerów, z wykorzystaniem narzędzi informatycznych do zgromadzenia materiału dowodowego, została przeprowadzona w dniach 9 listopada – 4 grudnia 2020 roku.

Kierownik jednostki dokonał wpisu kontroli pod pozycją 3/2020 w książce kontroli prowadzonej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Korszach.

Rozpoczęcie kontroli nastąpiło podczas wideokonferencji, w trakcie, której okazano legitymacje służbowe kontrolerów, poinformowano o zasadach kontroli w trybie zdalnym, wymaganych dokumentach do kontroli oraz formach i terminie ich przekazywania.

Upoważnienia kontrolerów do kontroli zostały przekazane do kontrolowanej jednostki za pośrednictwem platformy e-PUAP.

Akta kontroli stanowią załączniki, przekazywane przez jednostkę kontrolowaną w koszulce PS-II.431.1.6.2020.

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli: ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 808)
- okres objęty kontrolą:
od 1 października 2018 r. do 30 września 2019 r.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3, art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 224) oraz art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1464) w związku z art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 808 ze zm.).

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Korszach w zakresie objętym kontrolą oceniono **pozytywnie**.

USTALENIA KONTROLI

Na podstawie pisemnej informacji Zastępcy Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Korszach dot. realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, wyodrębniono następujące dane:

- 1. na koniec 2018 r.** Gmina Korsze liczyła 9.919 mieszkańców, z czego:
 - a) uprawnionych do świadczeń z funduszu alimentacyjnego było 165 osób,
 - b) wysokość wypłaconych świadczeń osobom uprawnionym wyniosła 892.197,26 zł,

c) kwota zwrócona przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w tym okresie wyniosła 191.780,84 zł,
- w tym na dochody własne organu właściwego wierzyciela 26.988,89 zł.

2. na koniec 2019 r. Gmina Korsze liczyła 9.691 mieszkańców, z czego:

a) uprawnionych do świadczeń z funduszu alimentacyjnego było 147 osób,

b) wysokość wypłaconych świadczeń osobom uprawnionym wyniosła 809.887,90 zł,

c) kwota zwrócona przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w tym okresie wyniosła 277.207,01 zł,

- w tym na dochody własne organu właściwego wierzyciela 55.825,72 zł.

Przy porównywalnej liczbie mieszkańców w roku 2019 w stosunku do roku poprzedniego nieznacznie zmalała liczba osób uprawnionych do świadczeń wypłacanych z funduszu alimentacyjnego, tj. o 18 osób. W analogicznym okresie na wypłatę świadczeń wydatkowano też niższą kwotę tj. o 94 191,28 zł.

Środki zaangażowane na obsługę kontrolowanych zadań zleconych w latach:

- **2018** - ogółem 65.158,00 zł, w tym:

- dotacja wojewody 28.006,00 zł,

- środki własne 37.152,00 zł

- **2019** - ogółem 71.093,00 zł, w tym:

- dotacja wojewody 25.000,00 zł,

- środki własne 46.093,00 zł.

Zastępca Dyrektora kontrolowanej jednostki wyjaśniła ponadto, że na koniec okresu świadczeniowego 2018/2019 w MOPS odnotowano 105 dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był Burmistrz Korsz. Liczba dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był wójt/burmistrz/prezydent innej gminy, a organem właściwym wierzyciela – Burmistrz Korsz wyniosła 66.

W okresie kontrolowanym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Korszach wydał 9 decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

Pomimo podejmowanych działań, MOPS w Korszach nie mógł skutecznie przeprowadzić wywiadu i odebrać oświadczenia majątkowego od 65 dłużników alimentacyjnych. Powodem takiej sytuacji było niestawienie się przez te osoby na wezwanie (nieznane i nieustalone miejsce zamieszkania dłużnika).

W kontrolowanym okresie, w związku z podejmowanymi działaniami wobec osób uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych nie skierowano wniosków do Starosty o zatrzymanie prawa jazdy, natomiast 90 wniosków zostało przesłanych do Prokuratury o ściganie dłużnika alimentacyjnego na mocy art. 209 § 2 Kodeksu karnego.

W stosunku do dłużników, dla których organem był wójt/burmistrz/prezydent innej gminy przesłano 64 wnioski o podjęcie działań.

I. Organizacyjne i techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Na terenie Gminy Korsze organem właściwym, zobowiązanym do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów jest Burmistrz Korsz. Prowadzone czynności kontrolne wykazały, że zgodnie z art. 8a, 8b, 8c oraz z art. 12 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizuje

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Korszach na podstawie aktualnych upoważnień wydanych przez Burmistrza Korsz.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Korszach swoją działalność wykonuje zgodnie ze Statutem, przyjętym na podstawie Uchwały nr XX/127/2012 z dnia 29 marca 2012 r. Rady Miejskiej w Korszach w sprawie nadania statutu MOPS w Korszach, a następnie zmienianego uchwałami:

- Uchwała nr XVIII/105/2016 Rady Miejskiej w Korszach z dnia 26 lutego 2016 r. w sprawie zmian w statucie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- Uchwała nr XXXVII/247/2017 Rady Miejskiej w Korszach z dnia 31 marca 2017 r. Rady Miejskiej w Korszach w sprawie zmian w statucie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Z analizy Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Korszach wynika, że § 2 zawiera zapisy, dotyczące podstawy prawnej do realizacji przez Ośrodek, zadań zleconych przez administrację rządową w obszarze poddanym kontroli, a w § 8 ust. 1 wskazano wykonywane przez MOPS zadanie w zakresie przyznawania i wypłat świadczeń alimentacyjnych oraz prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych.

Organizację wewnętrzną i zasady funkcjonowania Ośrodka określa Regulamin Organizacyjny jednostki przyjęty Zarządzeniem Nr 9/2016 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Korszach z dnia 1 kwietnia 2016 r., zmienionego Zarządzeniem Nr 39/16 z dnia 15 grudnia 2016 r., m.in. w § 9 Regulaminu określono zadania Działu Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego.

Z pisemnej informacji wynika, że w okresie objętym kontrolą nie wpłynęły skargi dot. spraw z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W trakcie kontroli ustalono, że Ośrodek jest organizacyjnie przygotowany do realizacji zadań objętych kontrolą. Administratorem budynku, w którym mieści się Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Korszach jest Urząd Miasta w Korszach. Ośrodek mieści się na parterze budynku położonego w centrum miasta.

Wszystkie pomieszczenia biurowe wyposażono w niezbędny sprzęt biurowy; każdy z pracowników dysponuje własnym stanowiskiem komputerowym, w pokojach znajdują się drukarki. Ośrodek posiada własną sieć komputerową odpowiednio zabezpieczoną przez tzw. „zapórę ogniową” oraz program antywirusowy.

Pracownicy Działu Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego zajmują jedno pomieszczenie na niskim parterze budynku. Znajdują się w nim trzy stanowiska do obsługi

klientów. W holu Ośrodka interesanci mają do dyspozycji biurko i krzesła.

Pomiędzy holem Ośrodka, a Działem Świadczeń znajdują się stopnie, które stanowią barierę architektoniczną dla osób niepełnosprawnych i z wózkami. W związku z powyższym osoby te, w razie potrzeby obsługiwane są na parterze w pokojach pracowników socjalnych lub sekretariacie MOPS w Korszach.

Zastępca Dyrektora Ośrodka przekazała informację dotyczącą sposobu przeprowadzania wywiadów alimentacyjnych z dłużnikami alimentacyjnymi i przyjmowania od nich oświadczeń majątkowych. Wynika z niej, że wywiad alimentacyjny z dłużnikiem oraz przyjęcie od niego oświadczenia majątkowego przeprowadza się w pokoju pracowników realizujących świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Podczas przeprowadzania wywiadu alimentacyjnego w pomieszczeniu biurowym przebywa tylko dłużnik i osoba upoważniona. Działania takie zapewniają poufność oraz ochronę danych osobowych dłużnika.

Przyjmowanie korespondencji w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Korszach odbywa się w sekretariacie Ośrodka. Korespondencja jest dekretowana przez Dyrektora jednostki, a następnie przekazywana pracownikom poszczególnych działów. Wnioski o przyznanie prawa do świadczeń alimentacyjnych są sprawdzane pod względem merytorycznym przez pracowników merytorycznych. Projekty decyzji administracyjnych przekazywane są Dyrektorowi MOPS do akceptacji i podpisania.

Korespondencja, która jest dostarczana bezpośrednio do Działu Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego jest ewidencjonowana w dzienniku korespondencyjnym tego działu.

Akta spraw klientów są przechowywane w zamkniętych na klucz szafach, umieszczonych w pomieszczeniach zajmowanych przez pracowników realizujących zadania z zakresu ustawy o funduszu alimentacyjnym. Dokumentacja ułożona jest alfabetycznie w oddzielnych teczkach osobowych oznaczonych imieniem i nazwiskiem.

Materiały dotyczące dłużników alimentacyjnych znajdują się w segregatorach, bez podziału na organ właściwy dłużnika.

Z przedstawionej kontrolerom dokumentacji wynika, że Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Korszach podpisał umowy licencyjne na lata 2018 i 2019 z Sygnity S.A. z siedzibą w Warszawie na korzystanie z oprogramowania do obsługi świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego oraz modułów: windykacje, jak również udzielanie niezbędnych konsultacji według zasad świadczenia usług. Tym samym w kontrolowanym okresie w MOPS obowiązywała aktualna wersja oprogramowania użytkowego, zgodnego z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego. Kierownik kontrolowanej jednostki przedłożył dokumenty, dotyczące formy regulowania zobowiązań związanych z zakupem oprogramowania użytkowego.

W okresie świadczeniowym 2018/2019 kontrolowane zadania realizowało trzech pracowników, zajmujących stanowiska inspektorów, zatrudnionych na umowę o pracę na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy.

Zapisy dotyczące wykonywanych zadań, wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym

do alimentów, ujęto w zakresach czynności, które pracownicy przyjęli do wiadomości i wykonywania.

Wynagrodzenia osób realizujących przedmiotowe zadanie były finansowane z dotacji Wojewody Warmińsko-Mazurskiego oraz środków własnych:

- w 2018 roku z dotacji sfinansowano ok. 52 % wypłaconych wynagrodzeń, a 48 % ze środków własnych,
- w 2019 roku z dotacji sfinansowano ok. 42 % wynagrodzeń, a 58 % ze środków własnych.

W okresie objętym kontrolą pracownicy realizujący kontrolowane zadanie uczestniczyli w szkoleniach, mających wpływ na podwyższenie stanu wiedzy i umiejętności niezbędnych do wykonywania obowiązków powierzonych na zajmowanym stanowisku.

Zgodnie z art. 8a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów organ właściwy wierzyciela zobowiązany jest przekazywać do biura informacji gospodarczej, informacje gospodarcze o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

Kontrolującym przedstawiono dokumentację potwierdzającą współpracę Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Korszach z 5 biurami informacji gospodarczej, tj.:

- Rejestrem Dłużników ERIF BIG S.A.,
- Krajowym Rejestrem Długów,
- Biurem Informacji Gospodarczej InfoMonitor S.A.,
- Krajowym Biurem Informacji Gospodarczej,
- Krajową Informacją Długów Telekomunikacyjnych BIG SA BIG S.A.

Aktualizacja informacji o należnościach dłużników alimentacyjnych w biurach informacji gospodarczej jest dokonywana pod koniec każdego miesiąca.

Zgodnie z obowiązkiem zgłaszania informacji o wysokości zadłużenia dłużników alimentacyjnych pracownicy Działu Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego posiadają imienne upoważnienia do przekazywania informacji gospodarczych o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego na potrzeby ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

II. Założenia wynikające z programu kontroli

Kontrolerzy określili, że kontroli poddanych będzie **20** spraw związanych z realizacją:

- **10** postępowań administracyjnych w zakresie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zwrotu należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej oraz uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- **10** spraw dotyczących działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych.

Ilość spraw przewidzianych do kontroli ustalono w takiej wysokości, aby mierniki były reprezentatywne dla próby badawczej. W sytuacji wszczęcia i zakończenia w okresie objętym kontrolą, przez jednostkę kontrolowaną mniejszej ilości spraw z poszczególnych zakresów, ilość

spraw poddanych kontroli zostanie uzupełniona z pozostałych zakresów do wskazanej powyżej liczby ogólnej.

III. Analiza dokumentacji poddanej kontroli

W zestawieniu, dotyczącym ilości prowadzonych w Ośrodku postępowań administracyjnych wykazano, że w okresie od 1 października 2018 r. do 30 września 2019 r. wydano 152 decyzje przyznające prawo do świadczeń alimentacyjnych oraz 2 decyzje odmowne. W okresie objętym kontrolą Ośrodek wystawił też 9 decyzji w sprawie uznania dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych.

a) Kontroli poddano **10** spraw, dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego, pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań administracyjnych, w tym:

- 2 postępowania odmawiające prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- 5 postępowań przyznających prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- 1 postępowanie w sprawie nienależnie pobranych świadczeń,
- 2 postępowania w sprawie uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

Ustalono, że przyczyną odmowy świadczeń, w obu skontrolowanych postępowaniach było przekroczenie kryterium dochodowego.

Wszystkie sprawy poddane kontroli, w związku z przyznaniem świadczeń z funduszu alimentacyjnego, dotyczyły niepełnoletnich osób uprawnionych do alimentów.

W jednej badanej przez kontrolerów sprawie, doszło do nienależnie pobranych kwot w związku z pobieraniem świadczeń z funduszu alimentacyjnego w okresie, gdy egzekucja alimentów od dłużnika była skuteczna.

Analizowane podczas kontroli postępowania, zakończone wydaniem decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, Ośrodek przeprowadził w związku z uniemożliwianiem przez dłużników przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego.

W skontrolowanych powyżej sprawach nie stwierdzono uchybień lub nieprawidłowości.

b) Kontroli poddano **10** spraw pod kątem prawidłowości podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych oraz pod kątem ich terminowości:

- 1) **5** spraw dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym w zakresie podejmowanych działań wobec nich jest Burmistrz Korsz, w tym:
 - 3 sprawy, dla których organem właściwym ze względu na miejsce zamieszkania wierzyciela i dłużnika jest Burmistrz Korsz,
 - 3 sprawy, dla których organem właściwym, ze względu na miejsce zamieszkania wierzyciela jest wójt/burmistrz/prezydent innej gminy, a dłużnika Burmistrz Korsz;
- 2) **5** spraw dłużników, dla których organem właściwym w zakresie podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych jest wójt/burmistrz/prezydent innej gminy.

W skontrolowanych powyżej sprawach nie stwierdzono uchybień lub nieprawidłowości.

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

W związku z tym, iż nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień w kontrolowanym zakresie, odstępuje się od wydania zaleceń pokontrolnych.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI**

Artur Chojecki

*(- podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym
przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu -)*